

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei

Pe jum. an . 150 Lei

Pe trei luni . 75 Lei

Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

 REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

 Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Cuvinte sincere.

Ne este greu să scriem aici o vorbă, pe care lașitatea unora, preocupările materiale ale altora, și indiferența tuturor, au transformat-o în ceva neplăcut, de evitat și — demodat. Mărturisim, că ne cerem mult curaj, de a încerca să deslușim măcar cuvântul, dar cu toate acestea ne impunem datorită să reimpresăm ideea ce el exprimă.

Sovinism. Este o noțiune pe care am cunoscut-o din forța cu care ne năpăstulau stăpânitorii. Este principiul de care s'au folosit adversarii ca o legitime a tot răul ce ne făceau. Când a căzut în urmă era păcătoasă socoteam, și mai sunt încă unii cari cred asta — că ipertrofarea sentimentului național a fost una dintre principalele cauze ale căderii lor. Noi însă credem că alte rele, mult mai adânci și mai grave au pierdut pe unguri. Va fi fost ceva anormal și în constituirea Statului, și în politica lor vre-o tendință greșită, care i-a subminat, — și poate și rezistența noastră să fi contribuit cu ceva la pregătirea sfârșitului.

Dar că iubirea fanatică pe care o nutrești pentru cei de un sânge — și asta înseamnă sovinișm — să poată constitui vre-un pericol pentru acei cari îl simt sincer, nu putem admite. Dimpotrivă, dacă ungurii nu ar fi fost soviniști cari au fost, în împrejurări cari nu le-au dat nici o îndreptățire reală la stăpânire, nici atâta vreme nu ar fi fost capabili să mențină organizația lor putredă.

Imbrățisarea ideii naționale și în dragoste neprecupețită pentru neam, ori cât senti-

ment ar cere ea, niciodată nu-l vom putea da îndeajuns... Îndeosebi dacă acest principiu îl infiltrăm prin sentiment și în viața noastră particulară și în cea publică, — unde să ne dea două lucruri bune:

Întâi să ne scoată din indiferența în care ne cufundă disgrația, potlogările ce se țin lanț, și să ne dea puteri ca să putem ieși din haosul de orientări, — desorientare scuzaabilă, până la un punct explicabilă, ca inerentă oricărui început, dar nu tolerabilă până la infinit.

În rândul al doilea, prin scoaterea la suprafață în viața publică a forțelor de vitalitate ale neamului, să ne ridice prestigiul, în ochii noștri — adică alor noștri: cei epigoni înstreinați, și în considerația străinilor ce ne încunjoară.

Corectând așadar în ce a fost deestabil la altă, adăugând dela noi, din firea poporului nostru, un caracter de blândețe, indicăm acest principiu, ca o călăuză în drumul spre propășire pentru poporul nostru.

Mărginindu-l în cadrele mai largi ale umanitarismului, nefolosindu-l ca pretext pentru propagarea vreunei uri față de străini, servindu-ne de sentimentul ce îl întovărășește, numai pentru răscolirea sufletului propriu, în căutarea de noi și multe puteri de viață pentru viitor, îl vom propovădui neîncetat și credincioși principiului: Un popor poate atât cât vrea, și prețuște așa de mult cât se impune prin valoarea sa.

Or această voință trebuie afirmată și valoarea intrinsecă — dovedită. (v.)

Lucrările Comisiei Constituționale.

BUCUREȘTI. — Comisiunea constituțională în sesiunea de ieri de duminică s'a ocupat de chestiunea drepturilor evreilor.

Anteproiectul propus prevede la art. 125 că se ratifică toate decretul legi cari s'au dat referitor la încetățenirea evreilor.

D. ministru I. TH. FLORESCU e de părere că acest text să nu conțină numai o enunțare de ratificare de decret, ci să conțină o dispoziție explicată asupra acestor drepturi. Și anume d-sa propune un text în sensul ca toți evreii cari au locuit în vechiul regat înainte de 1916 să fie declarați cetățeni români fără nici o formalitate.

D. dr. ADOLF STERN e de părere ca textul să vorbească numai de evreii din vechiul regat, căci ceilalți din provinciile alipite sunt prevăzuți în tratatele internaționale.

E însă de părere ca data domiciliului să fie 1919, iar nu 1916, căci această dată e în tratat.

D. I. I. C. BRĂTIANU spune că nu trebuie rezemate drepturile evreilor pe tratatele dela Versailles, căci unele principii din aceste tratate sunt pentru noi o chestiune sufletească încă deschisă.

Admitem ca drepturile să se recunoască cât de larg, dar numai pe baza unui consimțământ intern, nu cu controlul și impunerea străinilor.

D. D. IOANITescu spune că dispoziția trebuie să prevadă numai pe evreii din vechiul regat, căci în ce privește pe cei din noule provincii chestia e transată în sensul că devine cetățean român nu oricine a domiciliat în România; ci numai cei cari au fost cetățeni ai fostelor imperii austro-ungare și ruse.

Clopotele din M-rea Neamtu.

M'am deșteptat în chemarea de liturghie a clopotelor din M-rea Neamtu. Dimineața era limpede, zările culcate lin și străveziu pe codri. Prin fereastra deschisă pătrundea până la mine răcoroasă și cristalină, viața acestui sân de pajști de brazi și de izvoare în care se găsește M-rea Neamtu. Am ascultat adânc, am ascultat cucernic. De mult nu mai auzisem o predică atât de pătrunzătoare. Era par'că un glas care eșea din bolta veacurilor, ca să se reverse mustător pe o vreme rea și apostată. Era par'că un glas de strămos, fără odihnă în mormântu-i, care se ridica și blastamea pe epigoni. Mai mult de cât acele ziduri seculare, mai mult de cât acele mohorite portrete cu ierarhi din trecut, clopotele din M-rea Neamtu rechemau ceiace a fost și osândeau ceiace este, cu puterea lui Iesai și Ieremia.

Câți mitropoliți n'au fost întâmpinați cu salutarea lor, pe câți voievozi nu i-au sărbătorit și în mijlocul câtor primejdii n'au strigat către cer! Și iată-le și azi, zborând din acest trecut al istoriei Moldovei și revărsându-se peste clipa de acum, ca dintr'un munte plânt o apă făcătoare de minuni. Cât de mici, cât de răzămâni rămânem noi aceștia de azi, aici lângă gâtlerile sfinte din care gâlgăe istoria Moldovei și a bisericeii străbune! E o viață pe care n'o mai credem, e o istorie care dă în basm. E viața simplă, cuminie și închinată a celor ce au întemeiat și au murit rânduri-rânduri împrejurul acestei mănăstiri. E istoria unui trecut spintecat de mari nenorociri, stropit cu sânge mult, dar adorat, mângăiat și împăcat, în zumzetul cântărilor bisericesti, aici sub boltă, în pronaos.

Voievozi și vlădici, coconi și iupănițe, soli străini și călugări din toate lavrele creștinăteții pravoslavnice

au trecut pe aici și au dus cu ei renumele Moldovei și al M-rei Neamtu, ori au rămas aici și vor mai sta până la revenirea Domnului. O, zile de necrezut când M-rea Neamtu, cu tipografia ei, cu cărțurarii ei, cu știința și cu cucernicia ei, revărsă lumina cunoștinței peste tot poporul românesc și peste alte neamuri, până la Kiev și la Stambol, până la Belgrad și la Ierusalim! Astăzi, când din bolta vremii, ridicate de furtuna acestor sunete, trec pe dinaintea noastră atâtea amintiri, pare că visăm, pare că răsfoim albumul istoric al unui neam, al unei țări din celalalt emisfer. Și totuși câți ani sunț de cât un Paisie stărețea cu sfântă înțelepciune peste norodul acestei mănăstiri, și câți ani de când un Veniamin înălța în slavă de cinstă știința și numele M-rei Neamtu?... E de mirare, dacă nu și de spaimă, cât de departe suntem noi de sufletul acestor oameni ale căror urme, opere și oase sunt aici de față, în mănăstire. Și socotesc că sfânta Sofia, prefăcută în gemie nu s'a simțit atât de străină, în fața nouilor ei închinători, cât se simte astăzi M-rea Neamtu, în fața generației noastre.

Iată-ne de câțva timp, inundând în fiecare vară cuprinsul acestei mănăstiri. Venim străini de ea și plecăm tot atât de străini. Nu se lipește nimic de noi, nu dăm luare aminte la nimic și clopotele din M-rea Neamtu sună pentru noi zadarnic. Prin păduri și prin poene, plimbăm preocupările și visurile noastre pământesti, iar dacă cercetăm uneori tezaurele mănăstirii, o facem dintr'un imbold desert de curiozitate. O contradicție nestinsă, un abis! rămâne între noi și această sfântă casă care ne găzduiește.

Dureroasă problemă! E un bine, e un progres că am ajuns să nu mai semănăm de loc cu părinții și cu strămoșii noștri, ori e un rău și o degenerare? M'am

întrebat așa de multe ori și mă întreb azi și mai neliniștit sub scormonitorul misticism al acestor clopote străbune. Sunt poate un suflet timid și inapoiat, sunt poate un poet înamorat de Iisus Christos și de vremurile vechi?... Nu știu! Știu numai că această nesfârșită depărtare morală în care ne găsim față cu un trecut atât de apropiat, mă doare și-mi dă presimțiri rele.

Cât e de tulbure și de frământat de vellei cerul sufletesc de astăzi!... Cât e de nemângăiată viața și cât de pline de morminte, săpate prea de vreme, cărările ei! Trecem prin viață grăbiți, febrili, spulberați de patimi și de pofte, ca niște pasări călătoare, peste o mare furtunoasă... Când din zborul acesta, nebunesc și nimicitor, văd ca astăzi, încremenită aici în valurile vremii, o cetate a repausului în Iisus Christos, mă opresc și mă odihnesc. Cine ar putea să spună farmecul acestei odihne sufletesti! Linistea profundă din prejurul sințelor biserice, strănse între cele patru laturi de chilii, portul lor străvechi și alb, prestigiul veacurilor de evlavie încremenită în pietrele cu slova, în zidurile cu metereze, cad pe oglinzile inimei, ca pe un lezer molcom și visător...

De prisos ți-se pare tot ce ai lăsat în urmă, ne-roade și de o zi frământările, dezbinările și luptele la care ești părtaș, jalnică și de desprețuit viața ta întreagă, cu toate legăturile și foloasele ei! Iar a doua zi dacă trebuie să pleci, dacă zilele rele și sbuciumul zădărnicii n'au împlinit încă măsura ta, ridică-te și pleacă. Vei lăsa suspinând, în pragul sfântului locaș, unde îți faci crucea de plecare, ca pe un diamant al inimei, ca pe un zalog după care va trebui să te înapoiezi, dorul ca clopotele din M-rea Neamtu să sune mereu peste mormântul tău, până la venirea Celui mult așteptat!

G. GALACTION.

Deci data nu poate fi 1919, căci în timpul războiului au venit o mulțime de străini mai ales în părțile nordice ale României, cari au schimbă infățisarea etnografică a satelor românești.

Data nu poate de cât 1916.

D. M. POLICRAT e de aceeași părere cu d. Ioanțescu.

D. C. DISSESCU e de părere să se vorbească în text de evreii de pretutindeni, așa cum e în tratat.

Dsa e pentru data de 1919.

D. ministru AL. CONSTANTINESCU spune că fiindcă este vorba aici de evreii noștri din vechiul regat dsa este pentru data de 1914. Fiindcă cu noi au suferit aceia cari au fost stabiliți în țară înainte de începerea războiului european.

Numai acestora, trebuie să li-se dea noile avantajii pe cari le prevede textul constituțional, care acordă ceva în plus peste textele decretelor-legi și anume: că acei cari au fost domiciliați în România (vechiul regat), înainte de războiu sunt recunoscuți cetățeni români fără nici o altă formalitate și deplin drept.

După noul text constituțional nu li-se mai cer evreilor din vechiul regat formalități complicate, prevăzute de decret-elegi.

S'a admis părerea dlui Constantinescu.

Se vor plăti despăgubirile de război.

Numirea unei comisii.

D. Vintilă Brătianu a dat următoarea decizie: Se înființează pe lângă ministerul de finanțe o comisie pentru studierea chestiunilor în legătură cu posibilitatea de ajutorare a unor categorii de daunați de război.

Comisiunea va lucra având în vedere următoarele directive:

1. Clasarea pagubelor de război după natura, regiune, importanța și urgența despăgubirilor.

2. Executarea unui program de evaluare a acestor pagube în legătură cu 3 factori:

a) despăgubirile datorite de vrămași; b) mijloacele bugetare ale statului, ce ar trebui afectate în cazul când am fi lăsați la propriile noastre resurse pentru despăgubire; c) în acest din urmă caz ce cote ar trebui fixate pentru diferitele categorii de pagube în raport cu resursele noastre așa în cât statul să poată în mod sigur să-și mențină angajamentul ce ar lua pentru plată.

După încheierea lucrărilor comisii va prezenta concluzii după cari se va putea discuta chestiunea recunoașterii reale a acestor obligațiuni.

Membrii acestei comisii sunt dñii: C. Onciu, N. Botez și Gr. Procopiu, senatori; N. Bălănescu, N. Chirculescu și C. Alimănisteanu, deputați; Al. Dobriceanu, fost președinte la Înalta Curte de Casație, Eftimie Antonescu, Emil Giuan, director general la despăgubiri, Gh. M. Dobrovici, directorul general al contabilității generale a statului, directorul general al ministerului din industrie, un director de ministerul agriculturii și un director din ministerul lucrărilor publice.

Secretarul comisiei va fi d. Al. Iiescu, sub-director general la despăgubiri.

Comisiunea va fi convocată imediat după sărbători.

Atentat contra ministrului Rassin

PRAGA. — Biroul de presă cehoslovac a dat următorul comunicat:

Azi dimineață la orele 9 s'a comis contra ministrului de finanțe, Rassin, un atentat, în momentul când ministrul ieșind dela domiciliul său, urcase în automobil. Autorul atentatului Iosif Sopal de 21 ani și funcționar de bancă a tras din un revolver două gloanțe asupra ministrului. Grav rănit, ministrul a fost transportat într'un sanator.

Iosif Sopal nu face parte din nici un partid politic și nu e nici legionar. Luându-se interogator, Sopal a declarat, că a voit să-l pedepsească pe Rassin pentru activitatea politică ce a desfășurat și se pregătește de multă vreme pentru acest atentat.

Conferința dela Paris.

Punctele programului francez.

PARIS. — Conferința a fost deschisă de către dñul Poincaré. Programul francez pentru soluționarea chestiunii reparațiilor arată că Franța dorește să lucreze în deplin acord cu aliații săi la consolidarea păcii executând integral tratatele și considerând că reparațiunea daunelor de război este o operă de justiție elementară. Programul francez comportă următoarele puncte:

1. Soluționarea problemei reparațiilor și a datorțiilor interaliatate;

2. Adoptarea unei politici precise în vederea stabilirii cursului măreii germane și a reorganizării finanțelor Reichului;

3. A se lua hotărâri imediate relativ la moratoriu și la chestiunea gajurilor, socotite de Franța ca indispensabile.

Franța ar admite eventual o reducere, dacă aliații ar admite și posibilitatea unei alte amenajări a creanței lor asupra Germaniei.

Programul englez.

Acest plan fixează obligațiunile germane îndeplinite în timp de 4 ani, ca fiind egale cu nimic, afară de câteva livrări în natură pentru care se va acorda un credit, pe baza plăților viitoare. Pentru viitorii 4 ani se vor plăti 2 miliarde măreii aur, anual și 2 și jum. miliarde măreii aur anual, pentru viitorii doi ani. După 10 ani 3 și 1/2 miliarde sau o sumă chiar mai neînsemnată, însă nu mai mică decât 2 1/2 miliarde, după cum se va fixa de către un tribunal imparțial.

Pentru supravegherea finanțelor germane se propune înființarea în Berlin a unui consiliu financiar straniu, compus din persoane numite de Anglia, Franța, Belgia, Italia, cu alți doi membri americani sau dintr'o țară neutră, având ca președinte „ex officio” pe ministrul de finanțe german.

Inlesniri Germaniei pentru echilibrarea bugetului.

Spre a da Germaniei posibilitatea de a restaura echilibrarea bugetului său și a statorniciei cursul măreii, este absolut esențial ca să fie cu totul liberată de plățile în valută străină, în timpul perioadei dela început, iar livrările în natură — afară de cazul că țările primitoare vor voi să le plătească în numerar — vor trebui reduse la minimum.

Poincaré contra programului englez.

PARIS. — În ședința de ieri a conferinței d. Poincaré a făcut critica proiectului britanic.

D. Poincaré criticând planul englez, a declarat, că proiectul în chestiune constituie o adevărată inovațiune a tratatului de pace, cu tendința să desființeze un mare număr de clauze. Proiectul englez modifică complet statul de plăți dela Londra și suprima toate drepturile comisiei reparațiilor. Proiectul prevede că în consiliul financiar, Franța, Belgia și Italia pot fi puse în minoritate prin votul ministrului de finanțe german, care ar avea putere precumpănitoare. El nu distinge reparațiunile de celelalte obligații ale Reichului și violează dispozițiunile tratatului de pace relative la reparațiunile în natură; pe de altă parte nu vorbește de loc de furniturile de cărbuni ce trebuie să le facă Germania, pentru a înlocui cărbunii din minele distruse.

Tratatul dela Versailles constituie pentru Franța o lege interioară de stat. El nu poate fi modificat decât în urma votului parlamentelor statelor semnatare. Planul englez nu prevede de loc luarea vre-unui gaj, lăsând să se creadă că Germania va plăti fără nici o dificultate la expi-

rarea moratorului. Pe această considerațiune care nu se întemeiază pe nici un precedent, aliații ar trebui să se lipsească de toate drepturile ce li-le conferă tratatul și prin care ar avea posibilitatea să silească Germania a executa obligațiunile sale.

Proiectul englez apare dar ca periculos și clădit pe iluzii. Trebuie observat, că Germania nu are datorie externă. Datoria sa rezultată din reparațiuni este considerabil redusă prin planul britanic și va putea fi amortizată în circa 15 ani. Germania va fi atunci singura țară din Europa care nu va avea nici o sarcină externă. Proiectul englez ar reduce plățile efective ale Germaniei la circa 27 miliarde măreii aur. O cotă de 80 la sută din obligațiunile A și D fiind destinate reparațiilor, totalul plăților făcute aliaților cu acest titlu ar atinge abia 20 miliarde.

Improprietărea în orașul Arad

În „Monitorul Oficial al orașului Arad” a apărut Regulamentul, elaborat de Ministerul de Interne, pentru punerea în aplicare a legii din 17 Octombrie 1921 prin care se autoriză comunele urbane să vândă loturi de case invalizilor, văduvelor cu orfanii de război, funcționarilor de Stat, județ și comună precum și tuteror demobilizaților, plătibile în rate.

Ratele să plătesc timp de 20 ani și loturile de pământ sunt inalienabile 8 ani.

Dacă în acest timp cumpărătorul nu s-a construit casă, lotul revine de drept comunei care va restitui suma plătită.

Pretul lucrărilor edificare aferente acestor loturi va fi suportat jumătate de comună, jumătate de cumpărător socotit pe metrul liniar de fatadă.

Loturile vor avea o formă constrabilă și nu vor fi mai mici de 200 mp. și nici mai mari de 300 mp.

Până la 1 Aprilie comunele urbane vor trebui să formeze liste, pe categorii, de toate cererile primite în acest scop.

Acum, după ce cunoaștem în rezumat condițiile esențiale de improprietărea în comunele urbane ne punem întrebarea, cum vor putea de funcționarii să-și clădească un cămin, când știu este că ei în ziua de azi de alia au cu ce trăi. Iată deci că o lege cu intenții bune poate fi inutilă, dacă legiuitorul nu va mai lua și alte dispozițiuni care să dea posibilitatea funcționarilor să clădească.

În București, această improprietărea a funcționarilor s'a început încă din 1910 când Reg. Monopolurilor Statului, CFR., și Ministerul de Război a construit cartiere întregi pentru slujbașii lor.

După îndelungate studii și discuțiuni s'a văzut că nici înainte de războiu când mâna de lucru și materialele de construcții erau foarte ieftine, nici atunci nu se putea ca un funcționar să-și construiască singur o casă. S'a ajuns deci la soluția ca să se construiască vile cu patru apartamente deosebite, pentru patru familii. Plata construcției se făcea în rate timp de 20 ani. S'a ajuns astfel ca în timp de 5—6 ani, înainte de război să fie improprietărite peste 5000 familii de funcționari.

Cum am crede să procedeze astăzi onorata primărie a orașului nostru?

1. Să facă cunoscut tuturo, cetățenilor că sunt loturile de parcelat.

2. Să caute ca întinder, a orașului să se facă spre Mureș și chiar peste Mureș.

3. Să intervină la Societatea Locuitorilor din București str. Paris nr. 27, ca să li-se dămită un statut în care sunt prevăzute și condițiunile în care s'au construit case pentru funcționari.

4. Să trimită un delegat la București pentru a studia la fața locului cartierele construite de această societate.

Să ia inițiativa formării unei societăți de construcțiuni în care să fie acționare și băncile marii proprietari și comercianții din Arad.

Cine mai are de spus ceva îl rugăm să ne spună.

Comisionarea funcționarilor cari nu și-au însușit limba oficială a statului.

CLUJ. — În sensul ordonanței ministerului interne, funcționarii din serviciile statului s'au datorit să facă dovadă, că posed limba statului. Cu ocazia examenelor ținute în sensul acestei ordonanțe, 18 funcționari din serviciul școlii n'au corespuns și ei au fost demisionați. Acești funcționari au adresat ministerului interne o cerere în sensul ca să fie reprimiți posturile lor, obligându-se ca în termen fixat să însușească limba oficială a statului.

(Radori)

Sărbătorirea violinistului Prihoda la București.

Vasa Prihoda care va concerta Duminică la Palatul Cultural și-a arătat maestría la un ceai ce s'a dat Joi seara la Palatul Regal, în prezența M. LL. și a demnitarilor curții Regale.

După știrile sosite din București M. LL. Regale și Regina au fost încântați, ascultându-l.

La sfârșit Regele cu mâna proprie l'a decorat pe artist cu cea mai mare distincție pentru artă: „Bene-Merenti”.

Jenii, Vineri seara, Vasa Prihoda a cântat la pian. Biletele pentru acest concert s'au vândut foarte mult timp înainte de începerea concertului.

Vasa Prihoda a fost sărbătorit cu entuziasm de publicul bucureștean.

Conducătorul biroului de concerte „Scala” H. Orich Victor, ziarist, a reușit să-l câștige pe fenomenalul artist de-a mai întârzia o seară pentru a cânta la Arad.

Bilete pentru concertul de Duminică, se pot cumpăra la papetăria Bloch.

Comuniție a Micii Antante către Ungaria

PRAGA. — Statele Micii Antante procedează o intervenție pe lângă guvernul din Budapesta în scop de a determina pe acesta din urmă să respecte situația creată prin tratatul de la Trianon. Marea Antantă urmărește de asemenea, cu atenție încordată, evenimentele din Ungaria, care nu încetează de a semăna turburări în Europa Centrală; pentru acest fapt s'a prelungit mandatul comisiunii de control, prelungire rezultând din convingerea că partidele maghiare, pe lângă ea nesocotesc obligațiile impuse de tratate, se ocupă de reconstituirea armatei sub masca unor legi inofensive.

Mare festival artistic literar.

„Societatea Scriitorilor Români” patronată de M. Sa Regina, va aranja la 8 Ianuarie (o doua zi de Crăciun) un mare festival artistic literar urmat de dans în sala mare dela „Crucea Albă”.

Vor citi din operele lor următorii scriitori, membri ai societății: marele prozator Ion Gogoran a cărui limbă de bronz și putere de evocare e apreciată de toți cunoscătorii de literatură mare; distinsul poet și talmăcitor al lui M. Maeterlick, d. Al Stamatiad; duloasa scriitoare Constanta Hodoș, care știe să evoace în chip mișcător suferințele și pasiunile sufletului femeesc; d. A. Cotruș, cântărețul ororilor războiului va citi câteva din ultimele-i versuri. Isi vor mai da prețiosul concurs la acest festival din Al. A. Hodoș, Stefan Bălcești, apoi d. Baby Demian care va cânta câteva minunate cântece.

Au mai promis concursul lor: dna Lyo Pop sărbătorita primadonă a Operei Române din Cluj, și dr. I. Olariu, apreciatul tenor dela aceeași Operă.

După terminarea programului, va urma dans. Publicul din Arad și provincie manifestă cel mai viu interes pentru acest festival artistic literar dat în beneficiul Soc. Scriitorilor, din ale cărei fonduri sunt ajutați orfanii și văduvele scriitorilor morți, apoi scriitorii bătrâni lipsiți de mijloace și tinerii de talent.

Publicul nostru se va întâlni în 8 Ianuarie la adevărată sărbătoare artistică literară.

Bilete se află de vânzare la Librăria Duceșanu. Prețurile: Loc rezervat lei 40, celelalte locuri lei 20.

INFORMAȚIUNI.

D. Iuliu Maniu, președintele Partidului național va împlini în ziua de 8 Ianuarie 50 de ani. Aderenții Partidului național, fac mari pregătiri pentru a serbători, cu această ocazie pe d. Maniu.

După știrile sosite din Oradea-Mare, acolo a fost înăspriată starea de asediu și cenzura. După informațiile zilnelor din Cluj aceste măsuri se aduc în legătură cu nota pe care Mica Înțelegere a trimis-o guvernului maghiar în chestia respectării clauzelor tratatului de Trianon.

Se anunță din Cluj că comitetul executiv al Partidului național se va întruni în curând pentru a discuta situația creată prin adresa prezidenției Camerii, care invită parlamentari naționaliști să-și justifice absența dela ședințele Corpului Legiuitoare.

Comitetul central executiv al Partidului țărănesc a reales următoarea delegație permanentă: I. Mihalache, dr. N. Lupu, Pan Halipa, G. Bogdan-Duică și Gr. Iun'ian.

A ales secretar general al Partidului țărănesc pe d. Virgil Madgearu și casier central pe d. I. Banciu.

Ministerul de industrie și comerț a decis prohibirea exportului tuturilor peșilor, fără nici o excepție.

„Monitorul Oficial” publică următoarea decizie a ministerului Instrucțiunii:

Diplomele eliberate de universitățile ungurești dela 15 (28) August 1916 încoace, nu mai au valoare.

Se exceptează:

a) Diplomele obținute de cetățenii deveniți români prin alipirea Transilvaniei până la data deschiderii universității românești din Cluj, 1 Octombrie 1919;

b) Diplomele acelor cetățeni deveniți români, cari la 1 Octombrie 1919 erau în ultimii doi ani de studiu, adică diplomele obținute până la 1 Noiembrie 1921 cel mai târziu.

În vederea sărbătorilor de Crăciun, prefectura poliției a dispus că Duminică se va da ordinea zilei de repaos complet, fiind închise întregă ziua și barberiile.

Luni în ziua a doua de Crăciun barberiile și prăvăliile de alimente vor ține deschis până la amiază.

Marti, în ziua a treia de Crăciun, e deplină libertate de muncă.

Numerosi industriași și negustori din Germania s'au adresat comercianților români, arătând că în nici un caz și sub nici o formă nu se vor mai primi pentru plata datoriilor sau mărfurilor ce se vor cumpăra din Germania mărci germane. Toate trebuiesc plătite în valute străine, în special în dolar.

Toate poștiile din țară au primit instrucțiuni să supravegheze purtarea elevilor și să procedeze, când trebuința va cere, la stabilirea identității elevilor și la conducerea lor forțată la domiciliul părinților ori corespondentului.

Elevii, cari nu se vor putea legitima prin număr și carnetul de identitate, vor fi arestați, până la stabilirea identității lor.

„L'argues étrangères”.

Un cours de langue étrangère doit mettre l'élève en contact avec la langue telle qu'elle se présente dans la vie de tous les jours Goldberg, Eminescu (f. Deák Ferencz) 9, et. II.

Tinerii, cari au obținut amânări pentru studii, vor putea prezenta certificatele de frecvență până la 1 Martie din cauza suspendării cursurilor universitare și nefixării datei redeschiderii cursurilor.

Citim în „Gazeta Voluntarilor” care apare la Cluj:

În cadrele armatei române au luptat: 12 mii de soldați recrutați dintre refugiații cari au renunțat la supușenia austro-ungară; 10 mii din rândurile prizonierilor din Rusia; 4000 au luptat în corpul al doilea de voluntari, din Serbia, alături de legiunea ceho-slovacă; 6000 în legiunea italiană.

Din acest număr de voluntari au murit pe front și de epidemii peste 6000 de oameni. A-decă aproape 1/5 parte.

Voluntarii în Yugoslavia. Ministrul agriculturii din Yugoslavia a făcut o expunere amănunțită asupra reformei agrare. Din expunerea ministrului reiese că în această țară s'au expropriat 767 de latifundii din cari 400 aparțineau unor proprietari de altă naționalitate. Întinderea acestor latifundii face 859.819 jughere pământ arător, 724.772 jughere pădure și 327.488 jughere de altă calitate. Din acestea s'au expropriat 501.986 jughere, împroprietărindu-se 585.106 familii. Pe un teren de 79.228 jughere s'a colonizat populație din altă parte. Voluntarii în fost colonizați pe un teritor de 72.242 jughere. Voluntarii români s'au ales cu un articol în legea agrară și atâta tot.

O intervenție în chestia ziarului „Uj Kelet” și a ziaristului Ignotus.

BUUREȘTI. — O comisiune compusă din dnii Const. Mille, S. Pauker și H. Streitmann, reprezentând cele trei asociațiuni de presă din capitală, s'au prezentat azi ministrului de interne rugându-l să ia în cercetare cererea făcută de către ziarul „Uj Kelet” din Cluj, care se știe că a suferit mari pagube în urma devastărilor făcute acolo și cari au pus în primejdie însăși existența ziarului minorității. Cele trei asociațiuni de presă au ținut să facă acest act de solidaritate colegială.

În același timp comisiunea a intervenit pe lângă d. ministru ca să ia din nou în cercetare cazul ziaristului Ignotus căruia se știe, că nu i-s'a îngăduit să se stabilească în România — și dacă va găsi, că s'a făcut vre-o greșală, să revie asupra hotărârei luate.

D. ministru general Văitoianu a făgduit că va cerceta ambele cazuri.

Balul tinerimii din Arad.

În seara de 13 Ianuarie nou (31 Dec. vechi) va avea loc în saloanele Clubului Lloyd' delu hotel CENTRAL (Intrarea prin strada Alexandri) un mare bal al tinerimii din Arad.

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

Sâmbătă: matineu: „Cântecul înseală”.

Duminică: Matineu „Nevasta olandeză”. Seara la orele 7 și jum. „Minte muzică”. (În afară de abonament. La orele 10 și jum. „A opta soție a lui Barbă Albastră”.

Luni la orele 3 și jum. „Schimbul”. La ora 7 și jum. „Minte muzică” (Ab. A.).

Marti: „Rubicon” cu concursul balerinei Iulia Hudak.

Miercuri: „Bonvivant”, operetă, cu concursul balerinei Iulia Hudak.

Azi Sâmbătă după masă la teatrul orașenesc se va repeta una dintre cele mai reușite reprezentații din actualul stagiu: „Minte muzică”, care s'a jucat până acum cu sala plină. Premiera comediei franceze „A opta soție a lui Barbă Albastră” a avut un extraordinar succes, cecece al îndemnat direcțiunea teatrului ca să anunte repetarea acestei piese pentru Duminică noaptea.

„Gazeta Voluntarilor“.

Primum primă număr al unei gazete săptămânale, ce apare sub titlul de mai sus, la Cluj (Calea Regale Ferdinand nr. 70, etaj III) pentru apărarea intereselor foștilor voluntari și a țărânilor în genere.

O recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri.

TELEGRAME.

Pentru încetarea mișcărilor studentești.

BUCUREȘTI. — D. Anghelescu ministrul instrucțiunii, a avut ieri un consiliu cu rectorii dela toate universitățile.

S'au discentat cu această ocaziune măsurile ce trebuie de luat pentru a face să înceteze mișcărilor studentești. Rectorii Botezanu dela Iași și Iacobovici dela Cluj, au făcut o expunere a situației și au propus măsuri cari ar duce la restabilirea ordinii și liniștii la universități.

(Rador)

Un împrumut de 7 milioane funți englezi

BUCUREȘTI. — D. Victor Antonescu, ministru plenipotențiar al României numează tratative cu un consorțiu, al cărui președinte este Pasil Zaeharov, în vederea contractării unui împrumut de 7 milioane funți englezi. Din această sumă în valoare de 5 milioane funți, se va livra material de război și pentru căile ferate.

D. V. Brătianu, ministru de finanțe cere să se acorde 4 milioane funți în numerar, iar materialul numai în valoare de 3 milioane.

(Rador)

BURSA.

ZÜRICH, 5 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin 006370, New-York 52825, Londra 2452, Paris 3705, Milano 2680, Praga 1575, Budapesta 021250, Belgrad 560, Varșovia 003, Viena 00075, cor. stampilate 00076.

BUCUREȘTI, 5 Ianuarie. — Inchiderea. — Devize: Paris 1265, Londra 825, New-York 178, Italia 900, Elveția 3360, Praga 534, Viena 26, Berlin 226, Budapesta 745. — Valute: Mărci 255, leva 110, funți sterline 800, franci francezi 1260, franci elvețieni 3250, lire italiene 870, drachme 240, dinari 190, dolari 173, napoleon 615, cor. ungare 750, socol 520, mărci poloneze 128.

CINEMA.

OMUL FĂRĂ NUME, partea I, în 5, 6, 7 și 8 Ianuarie în „Apollo”. Petru Voss companionul băncii „Voss și fiul” e refuzat de Gert Nisson, a cărui tată amenință cu proces pe companionii pentru 25 milioane depuse în banca lor, dar care s'au pierdut în urma speculațiilor nereușite a bancherilor. Gert refuzase pe Petru Voss pentru că nu are nici un renume, este un nimic în lume. Petru departe pentru a se face vestit, de altă parte pentru a scăpa banca de rușine se face, că fură bani lui Nisson, prin ce speră să aibă timp de a recăștiga milioanele dispărute. Scapă cu un hidropian urmărit fiind de detectivul celebru Dobbye. Incepe o goană pe mare și uscat și prin aer. Dobbye e tot în urma lui Voss fără să-l prindă. Este una din cele mai senzaționale istorii.

AMOR LA CÂRMĂ, comedie în 5 acte în 4, 5 și 6 Ianuarie în „Uran'a”. Ossi se mărită fără voie după Von der Hoppe, care asemenea nu vrea să o ia de soție. Von der Hoppe are nevoie de un șofer. Ossi travestindu-se e acceptată și ca

șofer devine intimul lui Von der Hoppe. Acesta aude cine e Ossi, iar Ossi cunoaște pe Von der Hoppe. Sfârșitul e că după peripeții comice ce se urau, amoscându-se devin soți iubiti.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCACI
Cenzurat: Dr. MAGER.

A apărut:

A. Cotruș: Sărbătoarea morții (1914/15)

Versuri (Casa de editură Cartea Românească București) Prețul Lei 10. Se află de vânzare la Librăria „Concordia” Arad.

S'a deschis prăvălia de coloniale și delicatessen a lui

Iosif Găbar :: Crad

Str. Brancoviciu (fost Lázár V.) 3.

În fiecare Sâmbătă seara dela orele 8 și în sâmbători d. m. dela orele 10.

CONCERTEAZĂ

orchestra completă a REG. DOLJ

la restaurantul „CRUCEA ALBĂ” în grădina de iarnă. Intrare liberă.

Rog binevoitorul sprijin Lovasberényi și Kun-Szabó

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHISINEU, SIRIA, BOROSINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMANIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000,000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80,000,000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.

Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.

Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

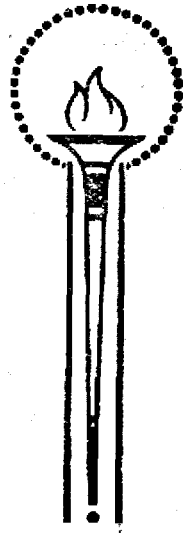
Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanuare partidelor în Țară.

Efectuește comisiuni primite din America în afacerile emigranților.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și străinătate.

INSERȚIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA

SOLIDARITATEA

ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.